

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-34>

УДК 342.721:314.7

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС

PROBLEMS AND PROSPECTS OF THE EU MIGRATION POLICY

Курилюк Юрій Богдановичдоктор юридичних наук, професор,
ВНЗ «Національна академія управління»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4035-4431>**Родінова Наталія Леонідівна**кандидат історичних наук, доцент,
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2259-5573>**Овчар Петро Андрійович**доктор економічних наук, доцент,
ВНЗ «Національна академія управління»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6721-3367>**Kuryliuk Yurii**

National Academy of Management

Rodinova Nataliia

National Pedagogical Dragomanov University

Ovchar Petro

National Academy of Management

Стаття присвячена вивченню та аналізу міграційної політики Європейського Союзу, пошуку проблем, які сповільнюють її розвиток, та шляхів їх вирішення. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю тотального перегляду міграційної політики Європейського Союзу у зв'язку із активізацією міграційних процесів та напливом біженців у Європу. Мета статті – розроблення шляхів вирішення проблем міграційної політики ЄС. Для досягнення мети в ході дослідження було вирішено низку завдань: визначено поняття «міграційна політика» та правову основу міграційної політики ЄС, проаналізовано міграційні кризи 2015 та 2022 року, визначено основні проблеми міграційної політики та запропоновано шляхи їх подолання. В ході дослідження використані загальнонаукові методи пізнання. За допомогою методу критичного аналізу проаналізовано міграційну політику ЄС. У процесі синтезу інформації визначено проблеми міграційної політики. Рекомендації щодо вирішення цих проблем розроблені методами індукції та дедукції. За результатами дослідження встановлено, що питання міграції в ЄС регулюється на законодавчому рівні з дотриманням основних прав та свобод кожного громадянина. Однак ліберальний підхід, який прослідковується практично у всіх міграційних угодах, призводить до збільшення потоків мігрантів та виникнення міграційних криз. Все це свідчить про необхідність перегляду міграційної політики Європейського Союзу, яка зіткнулася з безпрецедентними проблемами. Такими проблемами є зростання масштабів нерегулярної міграції; зростання організованої злочинності; протистояння між країнами, які хочуть обмежити доступ для мігрантів та країнами, що готові приймати їх надалі; недовіра система розподілу мігрантів з «країн першого в'їзду»; «відтіснення» мігрантів на кордонах Балканського маршруту; негативний вплив мігрантів на культурну сферу країн Європейського Союзу. Вирішення зазначених проблем потребує здійснення наступних заходів: прийняття нормативно-правових документів щодо обмеження міграційних потоків на загальноєвропейському рівні; уніфікація міграційного законодавства ЄС та законодавства країн-членів; ухвалення законів з новими підходами щодо відповідальності та солідарності у міграційній політиці країн «першого в'їзду» та інших країн Європейського Союзу; додаткова допомога в захисті кордонів країнам Західних Балкан; налагодження співпраці з країнами походження мігрантів; запровадження інституту кураторства. Практичне значення дослідження полягає в можливості застосування отриманих результатів органами державної влади в процесі розроблення законодавчої бази в міграційній сфері.

Ключові слова: міграція, міграційна політика, міграційна криза, Європейський Союз, Шенгенські угоди.

The article is devoted to the study and analysis of the European Union's migration policy, the search for problems that slow down its development and ways to solve them. The relevance of the study is stipulated by the need for a total revision of the European Union's migration policy in connection with the intensification of migration processes and the influx of refugees into Europe. The purpose of the article is to develop ways to solve the problems of the EU migration policy. In order to achieve this goal, the study solved a number of tasks: the concept of "migration policy" and the legal framework of the EU migration policy were defined, the migration crises of 2015 and 2022 were analyzed, the main problems of migration policy were identified and ways to overcome them were proposed. The study uses general scientific methods of cognition. The EU migration policy is analyzed using the method of critical analysis. In the process of synthesizing information, the problems of migration policy are identified. Recommendations for solving these problems are developed using the methods of induction and deduction. The study found that the issue of migration in the EU is regulated at the legislative level in compliance with the fundamental rights and freedoms of every citizen. However, the liberal approach, which can be traced in almost all migration agreements, leads to an increase in migrant flows and the emergence of migration crises. All of this indicates the need to revise the European Union's migration policy, which has faced unprecedented challenges. These problems include: an increase in the scale of illegal migration; growth of organized crime; confrontation between countries that want to restrict access for migrants and countries that are ready to accept them in the future; ineffective system of distribution of migrants from "countries of first entry"; "pushing back" of migrants at the borders of the Balkan route; negative impact of migrants on the cultural sphere of the European Union. The solution to these problems requires the following measures: adoption of regulatory documents to limit migration flows at the European level; unification of EU migration legislation and legislation of the Member States; adoption of laws with new approaches to responsibility and solidarity in the migration policy of the countries of "first entry" and other EU countries; additional assistance in border protection to the Western Balkan countries; establishment of cooperation with the countries of origin of migrants; introduction of institutionalized. The practical significance of the study lies in the possibility of applying the results obtained by public authorities in the process of developing a legislative framework in the migration sphere.

Keywords: migration, migration policy, migration crisis, European Union, Schengen agreements.

Постановка проблеми. Міграційна політика – важливий чинник забезпечення національної безпеки держав Європейського Союзу. В рамках міграційної кризи, яка розпочалася в 2022 році, багато європейських країн зіткнулися з загрозою національній та регіональній безпеці. Відсутність необхідного контролю та ліберальна політика ЄС щодо біженців призвели до серйозних змін в їх економічному і соціальному житті. Зокрема, зросла загроза виникнення міжнародних конфліктів та терористичних актів, розвитку екстремізму, погіршення міждержавних відносин, збільшення економічного навантаження у зв'язку з наданням фінансової допомоги мігрантам. Внаслідок війни в Україні та збройних військових конфліктів у деяких країнах Близького Сходу та Африки утворилися міграційні потоки, які попрямували в Європу. Збільшення цих потоків призвело до найбільшої міграційної кризи в межах Європи з часів Другої світової війни. Подолання цієї кризи та запобігання таких кризових явищ у майбутньому потребує тотального перегляду міграційної політики та впровадження нових заходів щодо вирішення проблем неконтрольованого потоку мігрантів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Міграційна політика Європейського союзу розглядається в роботах багатьох науковців: Заставної О. [1], Пак Н. А. [2], Huysmans J. [3], Шинкаренко Т. [4], Антонюка Н. В. та Микіє-

вич М. М. [5], Кондратюка С. [6], Сливки М., Кушнір Ю. [17] та інших. Однак недостатньо дослідженими на сьогоднішній день залишаються проблеми та перспективи міграційної політики ЄС.

Формулювання цілей статті. Метою статті є розроблення шляхів вирішення проблем міграційної політики ЄС.

Виклад основного матеріалу. Міграція – це процес, характерний для будь-якої держави та суспільства. Під міграцією слід розуміти складний процес, пов'язаний з територіальними переміщеннями людей з різних причин через межі територіальних утворень з метою зміни місця проживання. Такі переміщення можуть бути одиничними чи регулярними [1, с. 277]. Основними причинами міграції та збільшення кількості біженців є війни, соціально-економічні кризи та переслідування, порушення політичної свободи та інших прав людини.

Одним із головних об'єктів мігрантів є Європейський Союз (ЄС). Збільшення потоку мігрантів до країн, що входять до його складу, викликає низку труднощів. Регулювання цих потоків, обмеження припливу або відтоку біженців і нерегулярних мігрантів, стимулювання припливу ефективного людського капіталу є основною метою міграційної політики ЄС, яка в загальному розумінні є системою спеціальних національних законів та міграційних угод [2, с. 55].

Міграційна політика Європейського Союзу почала формуватися в 1975 році разом зі створенням міжурядової групи TREEVI (TREEVI – Terrorisme, Radicalisme, Extremisme et Violence Internationale). Діяльність групи, яка складалася з міністрів внутрішніх справ держав-членів ЄС, була спрямована на боротьбу з тероризмом, прикордонний контроль, регулювання імміграційних потоків, запобігання нелегального транспортування та торгівлі наркотиками [3, с. 751–777]. Особливості діяльності міжурядової групи визначалися положеннями Єдиного Європейського акту (ЄЕА) 1986 року та Політичною декларацією.

В 1985–1990 роках групою держав-членів Європейського Союзу були підписані Шенгенські угоди, якими проголошувалася свобода пересування без кордонів. Однак цей документ не встановлював чіткого розподілу компетенції між інститутами ЄС та державами, що ускладнювало процес співробітництва в міграційній сфері.

Пропозиції щодо комунікативної політики міграції, тобто передачі на наднаціональний рівень регулювання були сформовані в 1991 році на переговорах, що пройшли в Люксембурзі. В результаті цих переговорів був досягнутий компроміс, який знайшов своє відображення у положеннях Договору про Європейський Союз (Маастрихтської угоди). В розділі VI «Співпраця у сфері внутрішніх справ та юстиції» була задекларована «сфера спільних інтересів», що включає політику надання притулку, контроль за зовнішніми кордонами ЄС, міграційну політику, митне співробітництво, співробітництво у галузі цивільного та кримінального права, співпрацю національних поліцейських служб [4, с. 414]. Крім того, договір містив положення, відповідно до якого Комісія ЄС, Європейський парламент та Європейський Суд можуть впливати на прийняття рішень з питань міграційної політики. Разом з тим, функції зазначених органів обмежувалися консультаційними можливостями. Таким чином, підписання Шенгенських угод та Договору про Європейський Союз сприяло створенню «простору свободи, безпеки та правосуддя», який мав забезпечувати свободу пересування та наближення політики Євросоюзу до потреб громадян.

Для того, щоб запобігти некерованій хвилі мігрантів, спричиненій «політикою відкритих дверей» ЄС, в 1997 році був підписаний Амстердамський договір, згідно з положеннями якого інституції Європейського Союзу наділялись правом приймати нормативні акти

в міграційній сфері, обов'язкові до виконання всіма країнами-членами Європейського Союзу [5, с. 532]. Лісабонський договір, укладений в 2007 році, сприяв подальшому розширенню повноважень інституцій Європейського Союзу в сфері міграційної політики [6, с. 2–4].

В 2008 році Європейська рада схвалила Пакт імміграції та надання притулку, яким визначені основні напрями міграційної політики ЄС:

- робота з країнами походження мігрантів;
- зміцнення зовнішніх кордонів Європейського Союзу;
- запобігання нерегулярній міграції та повернення мігрантів до країн, з яких вони прибули;
- реформа Спільної європейської системи притулку;
- забезпечення можливостей для легальної міграції;
- заохочення інтеграції громадян третіх країн [7].

На основі аналізу ситуації в міграційній сфері ЄС сформовано та закріплено принципи міграційної політики: якісне та прозоре нормативне підґрунтя забезпечення легальної міграції, відповідність міграції потребам сучасного ринку праці, справедливий розподіл обов'язків та взаємна довіра між країнами, що входять до складу Європейського Союзу [8].

Таким чином, правову основу міграційної політики складають Шенгенські угоди, Договір про Європейський Союз, Амстердамський договір, Лісабонський договір, Пакт імміграції та надання притулку. За допомогою цих та інших документів ЄС намагається врегулювати питання міграції на законодавчому рівні з дотриманням основних прав та свобод кожного громадянина. Однак ліберальний підхід, який прослідковується практично у всіх міграційних угодах, спричиняє збільшення потоку мігрантів в країни Європейського Союзу та виникнення міграційних криз.

В 2015–2016 роках масовий наплив мігрантів з країн Африки та Близького Сходу до Європи спричинив масштабну міграційну кризу. В цей період на територію Європейського Союзу прибувало більше мільйона мігрантів щорічно. З метою подолання міграційної кризи в 2015 році Європейською комісією було запропоновано систему заходів щодо вдосконалення міграційної політики Європейського союзу. Було ухвалено рішення про посилення присутності ЄС у світі, підкріплене Планом дій щодо боротьби з контрабандою мігрантів на 2015–2020 роки.

Відповідно до положення Європейської комісії від 15 березня 2017 року були внесені зміни до Шенгенського кодексу про кордони 2006 року. Зокрема, був введений обов'язковий регулярний контроль всіх осіб, які перетинають межі Європейського Союзу.

У зв'язку із загрозою терористичних актів в країнах ЄС запроваджено Систему інформації та авторизації поїздок до ЄС (ETIAS) і Систему в'їзду-виїзду (EES). Завдяки прийнятим заходам у 2017 році кількість мігрантів значно знизилася. На міграційних шляхах, які пролягають через Середземне море, в січні

2017 року кількість мігрантів зменшилася до 6811 осіб. В жовтні 2015 року цей показник становив 221 638 осіб (рис. 1).

Однак на початку 2022 році ЄС накрила нова міграційна криза, яка значно перевищила масштаби міграційної кризи 2015–2016 років. Основною причиною збільшення потоку біженців стала російсько-українська війна. Станом на кінець листопада 2022 року кількість біженців з України, зареєстрованих для тимчасового захисту в Європі, становила 4,8 млн осіб. Найбільшу кількість осіб зі статусом тимчасового захисту зареєстровано в Польщі, Німеччині та Чехії (рис. 2).

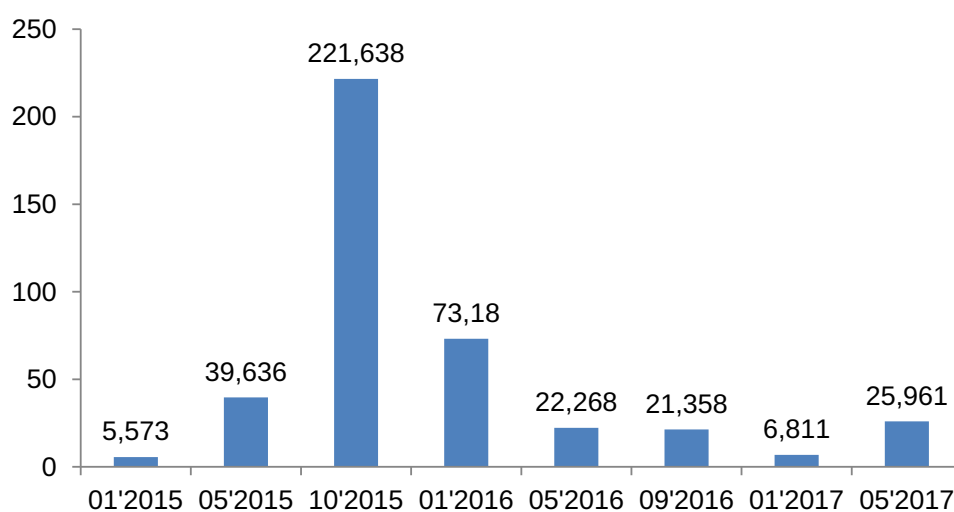

Рис. 1. Кількість мігрантів, які прибули до Європи Середземним морем в 2015–2017 рр., тис осіб [9]

Джерело: систематизовано авторами

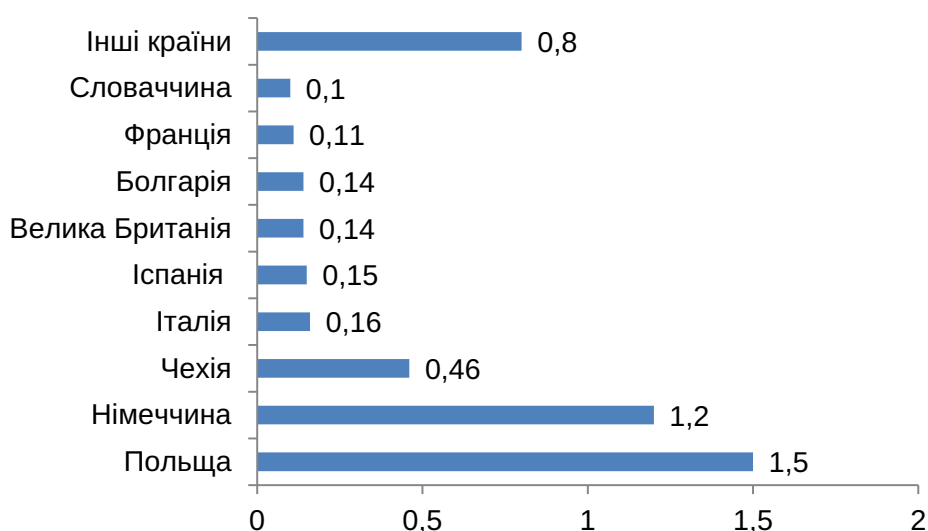

Рис. 2. Кількість українських біженців зі статусом тимчасового захисту в країнах Європи, млн осіб [10]

Джерело: систематизовано авторами

Необхідно зазначити, що йдеться про людей, які зареєструвалися для отримання пільг. Загалом же в Європі зареєстровано понад 8 млн біженців з України, не рахуючи кількість шукачів притулку з Єгипту, Пакистану, Афганістану та Сирії, яка постійно збільшується [11].

За оцінками Frontex (Європейського агентства з охорони зовнішніх кордонів країн-членів Європейського Союзу), в найближчі роки міграційний тиск на Європу продовжить зростати, що в першу чергу, зумовлено збільшенням кількості воєнних конфліктів, економічною нестабільністю та масовим безробіттям в багатьох країнах світу [12]. Це свідчить про необхідність перегляду міграційної політики Європейського Союзу, яка зіткнулася з безпрецедентними проблемами. Такими проблемами є:

- зростання масштабів нерегулярної міграції;
- загроза зростання організованої злочинності;
- протистояння між країнами, які хочуть обмежити доступ для мігрантів та країнами, які готові приймати їх надалі;
- неідеальна система розподілу мігрантів з «країн першого в'їзду»;
- «відтіснення» мігрантів на кордонах Балканського маршруту;
- негативний вплив мігрантів на культурну сферу країн Європейського Союзу.
- Розглянемо проблеми міграційної політики Європейського Союзу більш детально.

У 2021 році було виявлено понад 200 тис нелегальних перетинів кордону на кордонах Європейського Союзу. Пік незаконного перетину кордону припав на 2015 рік у розпал європейської міграційної кризи, коли було виявлено понад 1,8 млн нелегальних перетинів (рис. 3).

За перші десять місяців 2022 року на зовнішніх кордонах ЄС було виявлено 281 тис нелегальних в'їздів, що на 80 тис більше, ніж за аналогічний період минулого року [14]. Найактивнішими міграційними шляхами до ЄС для нерегулярних мігрантів на кінець 2022 року стали Західнобалканський маршрут та Центральний середземноморський маршрут. Так, з січня по жовтень 2022 року кількість нелегальних перетинів на Західнобалканському маршруті зросла до 128 400, що на 159% більше, ніж за аналогічний період 2021 року [14]. Кількість нелегальних перетинів зросла й на інших шляхах (табл. 1).

Збільшення кількості нерегулярних мігрантів до країн ЄС може призвести до зростання злочинності, адже більшість злочинів, які фіксуються в країнах Європи, вчиняють саме мігранти. Згідно з даними Статистичного офісу Євросоюзу (Eurostat), найвищий рівень злочинності зафіксовано в Бельгії (102,2 злочини на 100 тис громадян), Іспанії (95,6 злочинів на 100 тис громадян) та в Португалії (87 злочинів на 100 тис громадян) [15]. Збільшення кількості нелегальних перетинів може спричинити зростання злочинності, що в свою чергу, сприятиме поширенню організованих угруповань. Побояючись цього, деякі країни Євро-

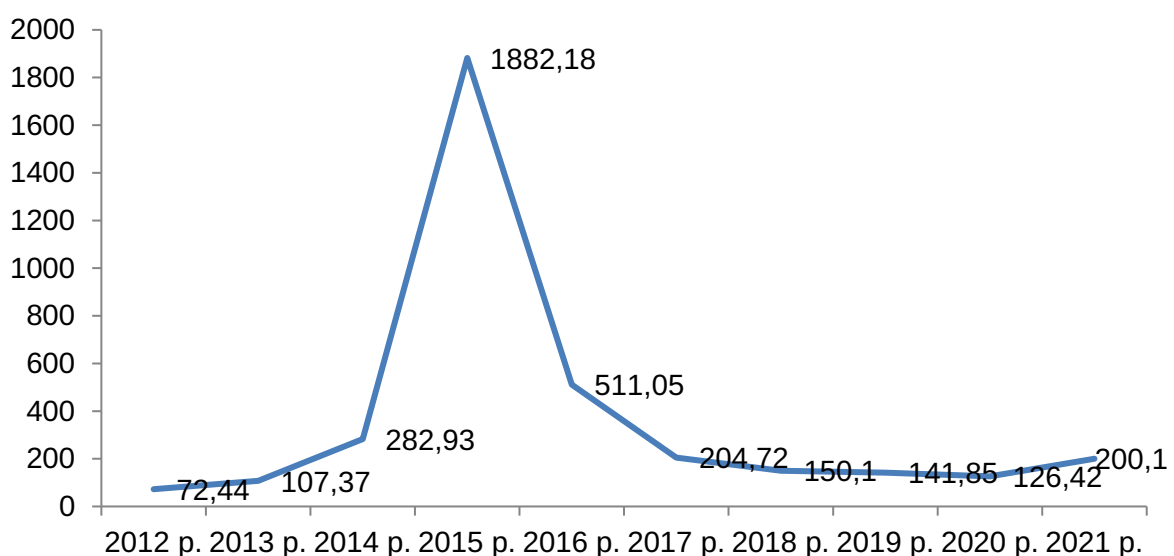

Рис. 3. Кількість нелегальних перетинів на кордонах Європейського Союзу з 2012 по 2021 рік, тис осіб [13]

Джерело: систематизовано авторами

Таблиця 1

Основні міграційні маршрути для нерегулярних мігрантів до країн ЄС [14]

Маршрути	Січень-жовтень 2022	Жовтень 2022	Жовтень 2021 / жовтень 2022	Країни походження мігрантів
Західнобалканський	128 400	22318	+159%	Сирія, Афганістан, Туреччина
Центральносередземноморський	85 000	13 000	+81%	Єгипет, Туніс, Бангладеш
Східносередземноморський	35 300	2882	+10%	Сирія, Афганістан, Нігерія
Західноафриканський	14 100	1803	-50%	Марокко, Сенегал
Західносередземноморський	12300	1895	-2%	Алжир, Марокко, Сирія
Східний кордон	5229	441	-44%	Україна, Білорусь, Ірак

Джерело: систематизовано авторами

пейського Союзу хочуть обмежити доступ для мігрантів, адже їх збільшення загрожуватиме безпеці громадян. Така позиція призводить до суперечок з державами, які й надалі планують приймати мігрантів, та вимагають поступок і солідарності в цьому питанні.

Згідно Дублінської угоди щодо права на притулок в країнах ЄС, укладеною в 2013 році, відповідальність за прийняття, перевірку документів та ведення процесу отримання заявником статусу біженця, несуть країни «першого в'їзду». Однак на сьогоднішній день ці правила ігноруються. Країни «першого в'їзду», такі як Греція, Італія, Іспанія, Угорщина та Хорватія дозволяють мігрантам рухатися далі на північ та подавати заяви на надання притулку в Австрії чи Німеччині. Відповідно, в 2022 році Австрія зареєструвала майже 100 тисяч прохань про надання притулку, а Угорщина розглянула лише 50 заявок про надання притулку [13].

Варто відзначити незаконний механізм «відтіснення» мігрантів на балканському маршруті, який використовується урядами Угорщини, Хорватії, Греції та Болгарії. Разом з тим кількість шукачів притулку, які використовують балканський маршрут через Угорщину, Хорватію, Грецію, Сербію, Боснію та Північну Македонію збільшується. Варто зазначити, що відмови в наданні притулку фіксуються не тільки на балканському напрямі, а й у Литві та Польщі. Уряди цих держав аргументують свої дії тим, що мігранти, як засіб тиску на кордон постачаються Білоруссю.

Негативного впливу від збільшення кількості мігрантів зазнає й культурна сфера країн Європейського Союзу. З'являється велика кількість замкнених етнічних общин з представників спільнот, які приїхали з інших країн. В зв'язку з напливом громадян з мусульманських держав підвищується небезпека ісламізації Європи. Розмивання міжкультурних кордонів між представниками різних національностей може призвести до поступової втрати європейських культурних цінностей [16, с. 243].

Подолання вищезазначених проблем потребує здійснення таких заходів:

- прийняття нормативно-правових документів щодо обмеження міграційних потоків на загальноєвропейському рівні;
- уніфікація міграційного законодавства ЄС та законодавства країн, що входять до його складу;
- ухвалення нових законів з новими підходами щодо відповідальності та солідарності у міграційній політиці та політиці надання притулку країн «першого в'їзду» та інших країн Європейського Союзу;
- додаткова допомога в захисті кордонів країнам Західних Балкан;
- налагодження співпраці з країнами походження мігрантів задля затримання їх руху на своїй території;
- надання допомоги країнам, з яких прибувають мігранти, допомоги для вирішення кризових явищ. Зокрема, рекомендується створення фонду допомоги таким державам;

– надання допомоги мігрантам у пошуку житла, працевлаштуванні, здобутті освіти, отриманні доступу до медичної допомоги;

– запровадження інституту кураторства, відповідно до якого за проблемними мігрантами або родинами таких мігрантів закріплюється фахівець, який допомагає долати труднощі на новому місці.

Таким чином, міграційна політика має значні перспективи розвитку при умові її тотального перегляду та впровадження нових заходів щодо вирішення проблем неконтрольованого потоку мігрантів.

Висновки. Формування міграційної політики ЄС відбувається більше двадцяти років. За цей час прийнято ряд важливих документів, що склали її правову основу: Шенгенські угоди, Договір про Європейський Союз, Амстердамський договір, Лісабонський договір, Пакт імміграції та надання притулку. За допомогою цих та інших документів ЄС регулює питання міграції на законодавчому рівні з дотриманням основних прав та свобод кожного громадянина. Однак ліберальний підхід, який прослідковується практично у всіх міграційних угодах, спричиняє збільшення потоку мігрантів та виникнення міграційних криз. Подолання нової міграційної кризи, яка розпочалася на початку 2022 року, неможливе

без вирішення проблем міграційної політики. Такими проблемами є: зростання масштабів нелегальної міграції; загроза зростання організованої злочинності; протистояння між країнами, які хочуть обмежити доступ для мігрантів та країнами, які готові приймати їх надалі; неіснуюча система розподілу мігрантів з «країн першого в'їзду»; «відтіснення» мігрантів на кордонах Балканського маршруту; негативний вплив мігрантів на культурну сферу країн Європейського Союзу. Вирішення зазначених проблем потребує здійснення таких заходів: прийняття нормативно-правових документів щодо обмеження міграційних потоків на загальноєвропейському рівні; уніфікація міграційного законодавства ЄС та законодавства країн-членів; ухвалення законів з новими підходами щодо відповідальності та солідарності у міграційній політиці країн «першого в'їзду» та інших країн Європейського Союзу; додаткова допомога в захисті кордонів країнам Західних Балкан; налагодження співпраці з країнами походження мігрантів; запровадження інституту кураторства.

Практичне значення дослідження полягає в можливості застосування отриманих результатів органами державної влади в процесі розроблення законодавчої бази в міграційній сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Заставна О. Міграційна політика ЄС у контексті безпеки країн Європейського Союзу. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 1. 277 с. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/1/47.pdf>.
2. Пак Н. А. Міграційна політика Європейського Союзу: проблеми і перспективи. *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна*. 2017. Вип. 6. 55 с.
3. Huysmans J. The European Union and the Securitization of Migration. *Journal of Common Market Studies*. 2000. Vol. 38. № 5. Pp. 751–777.
4. Шинкаренко. Т. Маастрихтський договір. Політична енциклопедія. Київ : Парламентське видавництво, 2011. 414 с.
5. Антонюк Н. В., Микієвич М. М. Європейський Союз: політика, економіка, право : навч. посібник. Львів, 2005. 532 с.
6. Кондратюк С. Лісабонський договір і формування спільного європейського простору. *Віче*. 2011. № 2. С. 2–4.
7. Європейська Рада схвалила Пакт імміграції та надання притулку. Радіо Свобода. 2008. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/1330444.html>.
8. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Commission of the European Communities. 2008. URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0359:FIN:EN:PDF>.
9. Токарюк О. Як Європа намагається зупинити потік мігрантів. *Hromadske*. 2017. URL: <https://hromadske.ua/posts/yak-yevropa-namahaietsia-zupynyty-potik-mihrantiv>
10. Кількість біженців з України зі статусом тимчасового захисту в Європі досягла 4,75 млн, у лідерах Польща, Німеччина та Чехія. *Interfax-Україна*. 2022. URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/general/874989.html>.
11. Європа готується прийняти більше українців у 2023 році, але менше підтримувати їх. *CBN*. 2023. URL: <https://cbn.com.ua/2023/01/04/yevropa-gotuyetsya-pryjnyaty-bilshе-ukrayintsiv-u-2023-rotsi-ale-menshe-pidtrymuvaty-yih>.
12. Пірерт Б. Що зміниться в міграційній політиці ЄС в 2023 році? *DW*. 2022. URL: <https://www.dw.com/uk/so-zminitsya-u-migracijnij-politici-es-v-2023-roci/a-64220445>.

13. Number of illegal crossings between border-crossing points in the European Union from 2009 to 2021. Statista. 2023. URL: <https://www.statista.com/statistics/454775/number-of-illegal-entries-between-bcps-to-the-eu>.
14. EU external borders in October: Number of irregular entries on the rise. Frontex. 2022. URL: <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/eu-external-borders-in-october-number-of-irregular-entries-on-the-rise-7CiZBL>.
15. Eurostat: рейтинг найбезпечніших країн Європи. ВПольщі. 2022. URL: <https://vpolshchi.pl/eurostat-rejting-najbezpechnishih-krayin-yev-6780554852113312a>.
16. Сокурєнко В. А., Хрякова Н. О. Міграційна політика ЄС: сучасні парадигми. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія Право*. 2021. Вип. 63. 243 с. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/232260/231073>.
17. Kuryliuk Y., Slyvka M., Kushnir Y. Legal regulation of combating illegal migration in Ukraine and the EU. *Cuestiones Politicas*. 2021. Vol. 39. No. 71. P. 472–491.

REFERENCES:

1. Zastavna, O. (2021), "Migration policy of the EU in the context of the security of the countries of the European Union", *Pidpryyemnystvo, hospodarstvo i pravo*, № 1, 277 p., available at: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/1/47.pdf>.
2. Pak, N. A. (2017), "Migration policy of the European Union: problems and prospects", *Visnyk Kharkivskoho natsional'noho universytetu im. V. N. Karazina*, no. 6, 55 p.
3. Huysmans, J. (2000), "The European Union and the Securitization of Migration", *Journal of Common Market Studies*, Vol. 38, № 5, pp. 751–777.
4. Shynkarenko, T. (2011), *Maastrykhtskyy dohovir. Politychna entsyklopediya* [Maastricht Treaty. Political encyclopedia], Parlamentske vydavnytstvo, Kyiv, Ukraine.
5. Antonyuk, N. V. and Mykiyevych, M. M. (2005), *Yevropeyskyy Soyuz: polityka, ekonomika, pravo: navch. posibnyk* [The European Union: politics, economy, law: education. manual], Lviv, Ukraine.
6. Kondratyuk, S. (2011), "The Treaty of Lisbon and the formation of a common European space", *Viche*, no. 2, pp. 2–4.
7. Radio Svoboda (2008), "The European Council approved the Pact on Immigration and Asylum", available at: <https://www.radiosvoboda.org/a/1330444.html>.
8. Commission of the European Communities (2008), "Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions", available at: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0359:FIN:EN:PDF>.
9. Tokaryuk, O. "How Europe is trying to stop the flow of migrants", available at: <https://hromadske.ua/posts/yak-yevropa-namahaietsia-zupynyty-potik-mihrantiv>.
10. Interfax-Ukrayina (2022), "The number of refugees from Ukraine with the status of temporary protection in Europe has reached 4.75 million, with Poland, Germany and the Czech Republic leading the way", available at: <https://ua.interfax.com.ua/news/general/874989.html>.
11. CBN (2023), "Europe is preparing to accept more Ukrainians in 2023, but to support them less", available at: <https://cbn.com.ua/2023/01/04/yevropa-gotuyetsya-pryjnyaty-bilshe-ukrayintsiv-u-2023-rotsi-ale-menshe-pidtrymuvaty-yih>.
12. Rihert, B. (2022), "What will change in the migration policy of the EU in 2023?", available at: <https://www.dw.com/uk/so-zminitsa-u-migracijnij-politici-es-v-2023-roci/a-64220445>.
18. Statista (2023), "Number of illegal crossings between border-crossing points in the European Union from 2009 to 2021", available at: <https://www.statista.com/statistics/454775/number-of-illegal-entries-between-bcps-to-the-eu>.
19. Frontex (2022), "EU external borders in October: Number of irregular entries on the rise", available at: <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/eu-external-borders-in-october-number-of-irregular-entries-on-the-rise-7CiZBL>.
20. VPolshchi (2022), "Eurostat: rating of the safest countries in Europe", available at: <https://vpolshchi.pl/eurostat-rejting-najbezpechnishih-krayin-yev-6780554852113312a>.
21. Sokurenko, V. A. and Khryakova, N. O. (2021), "Migration policy of the EU: modern paradigms", *Naukovyy visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu, Seriya Pravo*, no 63, 243 p., available at: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/232260/231073>.
22. Kuryliuk Y., Slyvka M., Kushnir Y. (2021). Legal regulation of combating illegal migration in Ukraine and the EU. *Cuestiones Politicas*. Vol. 39. No. 71. Pp. 472–491.